

**«МАТЕРІАЛИ ДО ГЕОГРАФІЧНОГО СЛОВНИКА
ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ» (1910–1923) ЯК СКЛАДОВА
ЧАСТИНА ОСОБИСТОГО АРХІВУ МИРОНА КОРДУБИ
ВІДДІЛУ РУКОПИСІВ ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ імені В. СТЕФАНИКА**

Марта Пакун

провідний бібліотекар відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника

Подано класифікацію особистого архіву Мирона Кордуби (№ 61), який зберігається у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника, та проаналізовано основні документи розділу «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини», які дотепер неопубліковані.

Ключові слова: *Мирон Кордуба, особистий архів № 61, географічний словник, квестіонар, топоніми, описи населених пунктів, географічні назви.*

The personal archive of Myron Kordubi is described in the article 61 funds of department of manuscripts LNSL, maintenance and classification is exposed on thematic groups. The basic documents of section are analysed «Materials to the geographical dictionary of Galychina and Bukovini», scho are the feature of fund, as unpublished materials.

Keywords: *Myron Korduba, osobistiy archive 61, geografichniy dictionary, kvestionar, toponimi, descriptions of naselinikh points, place names.*

Представлена класифікація личного архива Мирона Кордубы (№ 61), который хранится в отделе рукописей ЛННБ Украины им. В. Стефаника, и проанализированы основные документы раздела «Материалы к географическому словарю Галичины и Буковины», которые до сих пор неопубликованы.

Ключевые слова: *Мирон Кордуба, личный архив № 61, географический словарь, квестионар, топонимы, описания населенных пунктов, географические названия.*

Мирон Кордуба (1876–1947) — видатний український історик, етнограф, публіцист, один із найталановитіших учнів Михайла Грушевського. Від липня 1903 р. М. Кордуба — дійсний член Наукового товариства імені Шевченка у Львові [2, с. 175], від 1911 р. — член Археографічної комісії НТШ [38, с. 122], упродовж 1918–1925 рр. — заступник голови цієї комісії, а 1931 р. очолив її [13, арк. 6 зв.]. Творчий доробок та громадська діяльність ученого неодноразово ставали об'єктом наукового вивчення, однак велика кількість

неопублікованих рукописних матеріалів М. Кордуби очікують на ретельне дослідження.

Найбільший комплекс документів М. Кордуби, згідно з рішенням колегії Головного архівного управління при Раді Міністрів СРСР, передано з Центрального державного історичного архіву України у Львові до Державного архіву Львівської області (№ Р-2923). Ці документи охоплюють 1893–1969 роки [3]. Неопублікована за життя вченого праця «Бібліографія історії України» (72 972 картки) зберігається в архіві Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України [36]. Частково документальна спадщина М. Кордуби представлена у фонді № 61 відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника [34].

Мета статті — розкрити зміст і охарактеризувати частину фонду М. Кордуби, а саме — «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини» (1910–1923), і зробити його якомога доступнішим для дослідників.

Архів Мирона Кордуби, а це — 52 од. зб. (7 447 арк.), тематично скомпоновано в такі розділи:

I. «Історія Хмельниччини: виписки з історичних джерел, документальних матеріалів» (1633–1662) [8];

II. «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини» (1910–1923) [14-33];

III. «Доба Людовика XIV» — виклади в таємному Українському університеті у Львові в 1922/1923 н. р. (гектографічний відбиток) [4];

IV. «Авторські нотатки з різних питань» [1].

Ці матеріали систематизовано за хронологією (розділ I) та алфавітом (розділ II) [34].

Особливу цінність становлять документи другого розділу — «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини» (1910–1923), які фондоутворювач зібрав для запланованого історико-географічного словника Галичини. Перші підсумки науководослідницького проекту М. Кордуба опублікував у статті «Земля свідком минулого. Географічні назви як історичне джерело» [9]. Однак значна частина матеріалів, які вчений підготував у цей період, залишилася у рукописах.

Цікавими є передумови формування проекту історико-географічного словника Галичини та історія створення квестіонару (питальника). Матеріали до географічного словника вчений почав збирати

ще на початку ХХ ст. Від 1902 р. він працював у Чернівцях в Українському історичному товаристві (далі — УІТ), завданням якого було гуртувати українську інтелігенцію [7, с. 210]. Пріоритетними напрямками діяльності цієї інституції було дослідження історії, демографії, етнографії, статистики та мистецтва Буковини [6, с. 74]. Участь М. Кордуби в УІТ розширила коло його наукових зацікавлень, спрямувавши дослідницький інтерес на буковинську краєзнавчу тематику. Він погодився з пропозицією голови УІТ професора В. Мільковича складати ґрунтові географічні карти і, спираючись на них, досліджувати історію краю. УІТ розробило методику цих досліджень, залучило до обстежень місцеву інтелігенцію, насамперед учителів, картографічно закріплювало результати експедиційної праці [5, с. 113]. Особливу увагу було звернено на назви парцел (земельні наділи), лісів, пагорбів, річок і потоків на Буковині. Влітку 1902 р. В. Мількович на установчих зборах УІТ виголосив доповідь про використання картографічних методів в історичних дослідженнях. Він запропонував М. Кордубі ознайомити з діяльністю Історично-картографічного інституту Чернівецького університету науковців Лейпцига. Оскільки УІТ не мало коштів на відрядження М. Кордуби, голова Товариства порадив звернутися до міністерства культів і освіти Австрії з проханням про надання відповідної допомоги. Інформації про те, чи відбулася ця поїздка, немає, але М. Кордуба став збирачем і дослідником української топонімії, і роль В. Мільковича тут незаперечна. Велике значення у його виборі цього напрямку наукової діяльності мало й те, що вчений у Чернівецькій гімназії, окрім історії, викладав ще й географію [5, с. 114].

Перші результати експедиційних досліджень слов'янських топонімів Буковини М. Кордуба виклав у брошурі «Найдавніші оселі на Буковині» (1905). Ці дослідження мали надзвичайно важливе значення, оскільки вони спростовували твердження іншого буковинського історика Іона Ністора про те, що румуни — «єдине автохтонне населення Буковини, а українці на Буковині — це вигадка австрійців, які «винайшли» тут українську націю після 1848 р.» [5, с. 115].

Якщо історичні, етнографічні, мовознавчі, географічні розвідки попередників М. Кордуби здебільшого мали аматорський характер, позначені елементами художньої творчості, то в нього вони набувають справді наукової ваги. М. Кордуба один із перших українських

учених докладно вивчав географічні назви як історичне джерело. На початку ХХ ст. слов'янські народи тільки починали здійснювати такі дослідження. Найбільше у цьому напрямі зробили чеські, польські, російські науковці. У рецензії на працю російського вченого О. Петрова «Карпаторуські межові назви середини ХІХ ст.» М. Кордуба зазначив, що від часу появи невеликої за обсягом розвідки М. Максимовича «Откуда идет русская земля» (1837), автор якої вперше звернув увагу на географічні назви, українська наука не має жодної систематичної студії з цієї галузі. Ніхто не опрацьовував географічні назви населених пунктів, не аналізував якоїсь окремо взятої групи назв (повітів), більше того, не було джерельної бази такої роботи, а саме масиву зібраних назв поселень (міст і сіл), не мовлячи вже про спеціальні назви — полів, лісів, сіножатей, лук, городів [11, с. 136].

Відзначимо, що методика збору географічних назв М. Кордуби надзвичайно цінна. На сьогодні маємо систематизовані ним «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини», зокрема: алфавітний список словникових позицій [14-17], матеріали до збірки топографічних назв [19-28], карти населених пунктів [29], топонімічні описи, які здійснили різні особи [30-33]. Історик склав докладний план збору матеріалів для історико-географічного словника Галичини і запропонував його на засіданні Історично-філософської секції НТШ 27 лютого 1920 р. [37]. Секція схвалила цю ідею й доручила цю справу Археографічній комісії Товариства. Квестіонар (питальник) вчений склав дуже докладно. Він включав загальні відомості про населений пункт (офіційна, давня або забута, глумлива та жартівлива назви), назви окремих частин: передмість, кутів, вулиць, доріг, стежок, переходів, роздоріж; городів, полів, сіножатей, пасовиськ, долин, полонин, боліт, лісів, гаїв, корчів, зрубів, полян; рік, потічків, криниць; бродів, островів у річці, озер, ставів, водоспадів, порогів, вирів; фільварків, млинів, дворищ; могил, курганів; гір, горбів, скель, каменюк; копалень; проваль, яруг, котловин, печер. Перелік охоплював запитання археологічної та етнографічної тематики, за якими треба було вказати: чи знаходили на території поселення якісь старовинні речі (монети, знаряддя, зброю); чи є залишки городищ, валів, укріплень; чи є церква, костел, каплиця, монастир, цвинтар, підприємства; також подати перекази і пояснення про заснування населеного пункту [9, с. 4]. Обов'язковою вимогою для виконавця квестіонару було фіксувати

назви з діалектною вимовою, із зазначенням точного наголосу [19, арк. 2]. Квєстїонар було надруковано в газетах «Громадська Думка» та «Вперед» у березні 1920 р. Окремим листком його опублікувала Археографічна комісія НТШ. Вчений наголошував на великій цінності топонімів, які допомагають довідатися, коли і як відбувалося заселення території, зазначав, що часто це єдина інформація про походження племен, які заселяли ту чи іншу територію. До 1928 р. надійшли матеріали вже з 400 громад (тоді у Східній Галичині їх налічувалося понад 3 500). Робота тривала і в наступні роки [9, с. 6]. Учений опрацював зібрані матеріали й опублікував кілька розвідок, серед них — першу в українській науковій літературі загальну працю з топономастики «Що кажуть нам назви осель?» [12], в якій подав класифікацію топонімів за семантикою їх твірних основ та структурною будовою. М. Кордуба вважав, що топографічні назви — це найдавніші пам'ятки історії та мови, історії осельництва, господарського життя. Цінність їх також у тому, що українські назви збереглися у мові чужого населення, в околицях, де вже давно не проживали українці.

Важливість збору географічних назв засвідчена також у статті вченого «Конференція істориків у Варшаві» [10], написаній на основі матеріалів першого конгресу Федерації історичних товариств Східної Європи. М. Кордуба охарактеризував ситуацію із дослідженням топоніміки українськими і польськими вченими, вніс пропозицію, щоби Федерація взяла під контроль справу збирання географічних назв усього слов'янства. Для цього він запропонував свою методику такої роботи, а саме: 1) складання спільного квєстїонару для збору назв; 2) обрання спеціальних представників від кожного слов'янського народу, які у своїх адміністративних регіонах організовували б систематичний збір назв; 3) зберігання і систематизація зібраного матеріалу в архівах наукових установ; 4) ретельна реєстрація (у формі окремої бібліографії) усіх ономастичних публікацій; 5) видавання спеціального журналу розвідок про топономастику слов'янських земель. Усі пропозиції М. Кордуби конференція ухвалила до виконання [10, с. 199].

«Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини» (28 од. зб.), які зберігаються в особовому архіві М. Кордуби у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаніка, поділено на п'ять груп:

1. Алфавітний список словникових позицій [14-17]; 2. Збірка топографічних назв населених пунктів [19-28]; 3. Топонімічні описи, зроблені різними особами [30-33]; 4. Карти населених пунктів в алфавітній послідовності [29]; 5. Бібліографічні виписки, листи кореспондентів М. Кордуби [18]. Більшість матеріалу систематизовано за географічним критерієм і в межах розділу скомпоновано за алфавітом.

Група 1 — Алфавітний список словникових позицій — включає: список повітів з належними до нього селами [14]; список сіл з відповідністю до повіту [15]; список сіл за повітами польською мовою [16]; список сіл із належністю до повіту, скомпонованих за ідентичністю закінчень [17]. У результаті роботи охоплено повіти: Бережанський, Березівський, Бродівський, Гусятинський, Дрогобицький, Жидачівський, Жовківський, Заліщицький, Збаразький, Золочівський, Калуський, Коломийський, Львівський, Мостиський, Перемишлянський, Радеківський, Рогатинський, Скалатський, Сокальський, Струмило-Каменецький, Сяноцький, Терехівський, Тернопільський, Ходорівський, Чортківський (усього — понад 50 позицій) [14]. Чимало інформації можна почерпнути зі списку сіл з відповідністю до повіту [15]. У групі зібрано велику кількість назв сіл (163 арк.).

Особливо інформативними є історичні довідки про певні села і містечка. Короткі записи, здійснені на деяких з цих документів, — своєрідні бібліографічні нотатки — дозволяють ознайомитися з інформацією про окремі населені пункти. Для дослідників цікаво буде дізнатися про існування списку сіл за повітами польською мовою [16]. Не можна оминати увагою список сіл з належністю до повіту, згрупованих за ідентичністю закінчень [17]. Варто відзначити також наявність списку сіл, скомпонованих за спільністю кореня [17, арк. 11-19]. За назвами поселень М. Кордуба встановив хронологію заселення (він довів, зокрема, що назви слов'янських поселень на *-иці*, *-ичі*, *-ь* є дуже старовинні і походять ще з часів родової організації, наприклад: Бояничі, Судковичі, Перв'ятичі, Перемишль; і навпаки, назви на *-івка*: Мазурівка, Богданівка — зовсім нового походження і вперше трапляються тільки наприкінці XIV ст. [9, с. 7]); дослідник засвідчив, що деякі назви вказують на спосіб поселення і заняття населення, а також дають можливість дізнатися про ландшафтні прикмети Заходу України у давнину (до прикладу — багатство лісів, наявність багна: Корчунок, Копань,

Теребовля, Підліски, Руди, Заруддя, Заболотинці, Мочари тощо) [9, с. 8]. У топографічних назвах історик віднайшов чимало давніх, не вживаних і не поширених тепер, слів: Станин, Стоян, Добко, Пернята, Драгаш та ін. У географічних назвах збереглися і старі звукові та граматичні форми, що є важливим джерелом і для історії мови [9, с. 9]. Ретельне опрацювання рукописів обіцяють ще чимало нових фактологічних знахідок і дослідницьких розробок. Таким чином, продуктивно просуватиметься і сам процес подальшого пізнання та глибшого осмислення не тільки краєзнавчої діяльності, а й мовознавчої топоніміки.

Характеризуючи документи другої групи, а саме збірку топографічних назв населених пунктів (відповіді на запитання Археографічної комісії НТШ — квестіонар) з автографами різних осіб, слід зазначити, що вона є основою «Матеріалів географічного словника Галичини і Буковини» [19-28]. Дописувачами М. Кордуби були М. Абрисовський, М. Андрусак, О. Бабій, О. Баріляк, Я. Бурковський, Т. Горникевич, О. Горуцький, І. Зілінський, М. Качала, К. Кисілевський, Б. Копач, Т. Коструба, М. Левитський, А. Мельник, П. Мудрик, В. і С. Охрімовичі, Ю. Паньківський, Я. Пастернак, Є.-Ю. Пеленський, В. Прокопович, О. Терлецький, М. Федо, Т. Цегельський, І. Чоповський. Деякі місцевості описало кілька авторів, що робить відомості про цей населений пункт повними і ґрунтовними.

Не менш важливо вказати й на кількісну характеристику описів одного населеного пункту, які здійснили різні особи: с. Звенигород пов. Бібрка — шість описів [22, арк. 53-66]; с. Кукизів пов. Львів — чотири описи [23, арк. 49-58]; с. Комарно пов. Рудки — п'ять описів [23, арк. 138-150]; с. Корчми пов. Рава-Руська — чотири описи [23, арк. 173-183]; с. Рудно пов. Львів — чотири описи [24, арк. 73-77]; с. Синевидсько пов. Сколе — чотири описи [25, арк. 29-48]. Найповніше представлено: с. Добротвір (пов. Камінка-Струмилова, виконав Павло Мудрий) [20, арк. 21-35]; с. Жабе (пов. Косів, зібрав Іван Сеньків) [21, арк. 3-7]; с. Терпилівка (пов. Збараж, описав Володимир Герасимович) [26, арк. 9-28]; м. Яворів (виконав Ярослав Щирба) [28, арк. 7-24]. Необхідно звернути увагу також на невеликі примітки та зауваження, які є джерелом унікальної інформації. Комплекс розглянутих матеріалів доповнено кількома фотодокументами, а саме світлинами: с. Библо Перемишлянського повіту [19, арк. 45]; церкви с. Хренів (тепер — Кам'яно-Бузького р-ну Львівської обл.) (1926 р.) [27, арк. 73]; церкви та мешканців с. Торки

Перемишлянського повіту (1926 р.) [26, арк. 53-56]; входу до підземної печери в с. Хройличі цього ж повіту (1925 р.) [27, арк. 69].

Третю групу документів становлять топонімічні описи, які виконали різні особи [30-33]. Тут об'єднано краєзнавчі матеріали, які зібрав о. Андрій Мельник [30]; матеріали у вигляді щоденників та звітів учнів гімназій (топоназви від А до Я) [31; 32]; діалектні топоназви [33]. З використанням фактичних матеріалів о. Андрій Мельник підготував «Хроніку парохії Вишнева Рогатинського повіту», однак наявні лише перша і третя частини у вигляді зошитів [30]. Особливе значення мають учнівські та студентські рукописні відомості про населені пункти, адже саме учні старших класів Чернівецької гімназії впродовж 1908–1909 рр. допомагали М. Кордубі збирати топографічний матеріал з Буковинської України [9, с. 5]. Усе побачене й почуте було старанно опрацьовано, зафіксовано і збережено. Окремі роботи виконані згідно з вимогами плану і доповнені описами переказів і місцевих легенд, які обґрунтовують та розкривають походження певних назв. Цікавими є доповнення народних пісень і приказок. Активними учасниками досліджень сіл були також пластуни, роботи яких представлені у вигляді щоденників [31; 32]. Допоміжним матеріалом для дослідників є схеми та плани населених пунктів, що супроводжують деякі описи. Найвдячнішими інформаторами М. Кордуба вважав селян і робітників, особливо жіноцтво, в якого вимова і наголос виразніші. Тривалий час не досліджувались і діалектні топоназви [33]. Ці матеріали донині залишаються поза науковим обігом. Дані вирізняються високим ступенем оригінальності і вірогідності. Відзначимо, що у матеріалах містяться топонімічні описи, подані польською мовою [33, арк. 16, 17].

Традиційно об'єктом дослідження залишаються карти населених пунктів, що виокремленні в четверту групу в алфавітній послідовності [29]. Карти та плани, які виготовили різні особи, доповнюють і уточнюють описовий матеріал, містять цікаву і достовірну інформацію про зазначені населені пункти. Одні мапи виконані способом окомірної зйомки, інші — з дотриманням масштабу, з поданням умовних позначень, деякі — із позначенням краєзнавчих, історичних, етнографічних елементів, доповнені історичними переказами, пов'язаними з цими назвами або з історією того чи іншого поселення. Аналіз цієї групи документів переконливо засвідчує, що вони є багатим джерелом для наукових досліджень.

У п'ятій групі окремо виділено бібліографічні виписки [18, арк. 1-18], листи кореспондентів М. Кордуби [18, арк. 19-29]. Підніми були його зв'язки з такими дописувачами, як: О. Барияк (1920), Ю. Бровко (1920), К. Кисілевський (1936), Т. Коструба (1926), В. Ревакович (1912) [18]. У повідомленнях респондентів вказувалося, що не завжди вдавалося заповнити опитувальний лист. Відзначаючи чинники, що негативно впливали на збір матеріалів, треба вказати, зокрема, на повідомлення В. Реваковича про «розорювання могил героїчних предків наших» і відсутність «спроможності поїхати на згадані місцевості» [18, арк. 19]. Ю. Бровко у своєму листі повідомляв про малу «свободу рухів, бо весь час при війську» [18, арк. 20]. О. Барияк, звертаючись до М. Кордуби, просив «поновити відозву, але під більш крикливим заголовком «Збирайте народні назви осель!» [18, арк. 22, 23]. К. Кисілевський у 1936 р. повідомляв про неточність відповідей на квестіонар, бо «люди, навіть старші за віком не знають нічого про городища чи могили, а переважно повторюють завжди те саме про велику війну. Мабуть вона побила все давнє!» [18, арк. 27].

Чимало матеріалів досліджуваного фонду неодноразово використовували українські історики, однак з упевненістю можна стверджувати, що це лише незначна частина того, що зберігається у цьому фонді.

Різносторонні описи населених пунктів є базою для вивчення географії західних регіонів України. Значна частина матеріалів, які підготував учений, залишилась у рукописах. Саме це і визначає унікальність розділу «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини» — він цінний передусім тим, що ознайомлення з ним наукової громадськості і його розкриття полегшить дослідницьку роботу, збагатить джерельну базу гуманітарних наук, зокрема краєзнавства Галичини і Буковини. Тематично ці архівні матеріали, які належать до багатофункціональних і мають декілька рівнів інформації, можуть слугувати джерельною базою для усього циклу гуманітарних наук, а також деяких природничих і точних.

Проаналізувавши відомості з «Матеріалів до географічного словника Галичини і Буковини» загалом і за окремими групами матеріалів, відзначаємо їх цінність для різних дисциплін, а саме краєзнавства, етнографії, народознавства, мовознавства, зокрема значний інтерес ці рукописи становлять для тих, хто вивчає історію мови. Для сучасного дослідника праця М. Кордуби важлива тим,

що в ній він знайде неопубліковані описи сіл і міст Галичини, зокрема тих, які на сьогодні вважаються невідомими або втраченими.

Переосмислення праць М. Кордуби з історичної та етнічної географії сьогодні сприятиме вирішенню проблемно-теоретичних та наукознавчих завдань. Інформація, почерпнута в них, стане своєрідним індикатором етнологічного знання, сучасного етнонаціонального буття.

На завершення необхідно наголосити на тому, що було б бажано опублікувати «Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини», що подають узагальнюючу картину вивчення історії населених пунктів.

1. Авторські нотатки з різних питань [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 52. — 30 арк.
2. *Аліксієвець М. М.* Роль Наукового товариства ім. Шевченка в українському національному відродженні (друга половина XIX — початок XX ст.) / *Аліксієвець М. М., Савенко В. В.* — Тернопіль, 1999. — 188 с.
3. Державний архів Львівської області. — Ф. Р-2923 (Кордуба Мирон Михайлович, історик, професор Львівського державного університету 1876–1947 рр.), оп. 1.
4. «Доба Людовика XIV» — виклади в таємному Українському університеті у Львові : [географічний відбиток] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 51. — 120 арк.
5. *Зайцева З.* Мирон Кордуба й українські наукові товариства / *З. Зайцева* // Український науковий журнал. — 2002. — № 6. — С. 108-122.
6. *Зайцева З.* Наукові товариства як інституції української науки другої половини XIX — початку XX ст. / *З. Зайцева* // Питання історії, історіографії, джерелознавства та архівознавства Центральної та Східної Європи : [зб. наук. праць]. — Київ ; Чернівці, 1997. — С. 74-75.
7. Історичне товариство в Чернівцях // Літературно-Науковий Вістник. — Львів, 1903. — Т. 21, ч. 1. — С. 210-214.
8. Історія Хмельниччини: виписки з історичних джерел, документальних матеріалів (1633–1662 рр.) [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 1-22. — 4736 арк.
9. *Кордуба М.* Земля свідком минулого. Географічні назви як історичне джерело / написав *Мирон Кордуба* // *Стара Україна*. — 1924. — Чис. 7/8 ; Те саме: Львів : накладом Археогр. Комісії НТШ, 1924. — 14 с.

10. Кордуба М. Конференція істориків у Варшаві / М. Кордуба // Україна. — 1927. — Кн. 5. — С. 196-199.
11. Кордуба М. [Рецензія] / Мирон Кордуба // Україна. — 1929. — Кн. 35. — С. 133-139.
12. Кордуба М. Що кажуть нам назви осель? / Мирон Кордуба // Наша Батьківщина. — 1938. — Чис. 2. — С. 31-37; чис. 3. — С. 59-65; чис. 5. — С. 125-131; Те саме: Львів: Наша Батьківщина, 1938. — 22 с.
13. Листи Івана Крип'якевича // ЦДІА України у Львові. — Ф. 368, оп. 1, спр. 174. — Арк. 3, 6 зв.
14. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Алфавітний список словникових позицій. Список повітів з належними до нього селами [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 23. — 49 арк.
15. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Алфавітний список словникових позицій. Список сіл з відповідністю до повіту [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 24. — 163 арк.
16. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Алфавітний список словникових позицій. Список сіл за повітами польською мовою [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 25. — 18 арк.
17. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Алфавітний список словникових позицій. Список сіл з належністю до повіту, угрупованих за ідентичністю закінчень [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 26. — 77 арк.
18. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Бібліографічні виписки, листи кореспондентів М. Кордуби [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 50. — 29 арк.
19. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — А-Б [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 27. — 144 арк.
20. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — Д [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 30. — 87 арк.

21. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **Е-Ж** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 31. — 29 арк.
22. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **З-І** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 32. — 87 арк.
23. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **К** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 33. — 191 арк.
24. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **Р** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 39. — 84 арк.
25. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **С** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 40. — 157 арк.
26. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **Т** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 41. — 72 арк.
27. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **У-Х** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 42. — 74 арк.
28. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Збірка топографічних назв населених пунктів (відповіді на питання Археологічної комісії НТШ. — Квестіонар). Автографи різних осіб. Частина словника — **Ю-Я** [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 44. — 59 арк.

29. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Карти населених пунктів в алфавітному порядку [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 49. — 71 арк.
30. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Топонімічні описи, зроблені різними особами. Матеріали, зібрані о. Андрієм Мельником [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 45. — 76 арк.
31. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Топонімічні описи, зроблені різними особами. Матеріали у вигляді щоденників та звітів учнів гімназій (топоназви від А до М) [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 46. — 169 арк.
32. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Топонімічні описи, зроблені різними особами. Матеріали у вигляді щоденників та звітів учнів гімназій (топоназви від Н до Я) [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 47. — 200 арк.
33. Матеріали до географічного словника Галичини і Буковини. Топонімічні описи, зроблені різними особами. Діалектні топоназви [Рукопис] // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1, од. зб. 48. — 17 арк.
34. [Особистий архів]: Кордуба М. // ЛННБ України ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. — Ф. 61 (Кордуба М.), оп. 1. — 7447 арк.
35. Особисті архівні фонди відділу рукописів : анот. покажч. / уклали: *П. Баб'як, О. Дзьобан, Є. Домбровська, М. Трегуб* ; відп. ред. д-р іст. наук *Л. Крушельницька* ; НАН України, ЛНБ ім. В. Стефаника. — Вид. 2-ге, випр. і доповн. — Львів, 1995. — С. 104-105.
36. *Піх О.* Мирон Кордуба — історик і бібліограф / *О. Піх* // Бібліографія історії українсько-польських відносин: суспільно-політичні та економічні процеси (за матеріалами картотеки Мирона Кордуби). — Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2009. — С. 12-28.
37. *Серкіз Я.* Професор Мирон Кордуба / *Я. Серкіз* // Просвіта. — 1996. — 3 берез. (чис. 5). — С. 5.
38. *Чуприна В.* Видатний дослідник Хмельниччини / *В. Чуприна, З. Чуприна* // Дзвін (Львів). — 2000. — № 3. — С. 121-124.